

کیفیت حمایت از بیمار توسط پرستاران شاغل در بیمارستان‌های آموزشی مشهد

سمیه خضرلو^۱، امیر رضا صالح مقدم^۲، سید رضا مظلوم^۳

۱. مربی پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی ارومیه، دانشکده پرستاری و مامایی
۲. مربی پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی مشهد، دانشکده پرستاری و مامایی
۳. استادیار پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی مشهد، دانشکده پرستاری و مامایی

و از این میان بیشترین درصد مربوط به جدا کردن بیماران بدحال از سایرین ۷۳/۸ درصد و کمترین مربوط به دفاع از حقوق بیمار در مقابل گروه‌های بهداشتی و سایر گروه‌ها ۵/۷ درصد بود. تقسیم‌بندی میزان ایفای نقش حمایتی پرستاران در سه حیطة ضعیف، متوسط و خوب نشان داد که ۷۵/۳ درصد فعالیت‌ها در سطح ضعیف قرار دارد و بیشترین میزان ایفای نقش مربوط به گروه سنی بالاتر از ۴۰ سال با میانگین ۴۵/۵ درصد، سابقه کار بالاتر از ۲۰ سال با میانگین ۴۹/۹ درصد و مربوط به بخش‌های ویژه با میانگین ۴۵/۶ درصد بود.

تحقیق حاضر نشان داد که میزان و کیفیت ایفای نقش حمایتی پرستاران بسیار پایین می‌باشد. پژوهشگر علت میزان کم ایفای نقش حمایتی را محدودیت سرویس‌های ارائه دهنده خدمات و شناخت ناکافی پرستاران از نقش حمایتی خود می‌داند. در صورتی که این نیاز بیماران برآورده نشود، رضایت خاطر آنان جلب نخواهد شد. حرفه‌ای شدن و حرفه‌ای عمل کردن از شاخصه‌های توسعه حرفه‌ای در پرستاری است و لازم به نظر می‌رسد رهبران و مدیران پرستاری و خود پرستاران در راستای توسعه بسترهای لازم برای ایفای نقش‌های حرفه‌ای برنامه ریزی‌های مناسبی اتخاذ نمایند. [م ت ع پ ز،:]

References

1. Negarandeh R, Oskouie F, Ahmadi F, et al. Patient Advocacy: Barriers and facilitators. BMC Nurs 2006; 5: 3.
2. Schroeter K. Advocacy in perioperative nursing practice. AORN J 2000; 71(6): 1207-22.
3. Zakai-Yazdi S, Mosayyeb Moradi J, Mehran A. Perspective of the nursing staff at hospital affiliated to Tehran University of the Medical science on the roles and activities of the nurses. Hayat J 2003; 8(16): 22-32.

آن چه در پرستاری، حمایت از بیمار را ضروری می‌سازد، آسیب‌پذیری بیمار یا مددجو است.^۱ اکثریت بیماران درجات مختلفی از آسیب‌پذیری را به واسطه ماهیت بیماری، فرهنگ و پیشینه اقتصادی یا آموزشی نشان می‌دهند. بنابراین در صورت به مخاطره افتادن حقوق اساسی و رفاه بیماران، ضروری است فردی حمایت از آنان را به عهده بگیرد.^۲ در مطالعه ذکائی یزدی تنها ۳۵/۶ درصد از فعالیت‌های حمایتی پرستاران در سطح مطلوب بود و این در حالی است که ایفای درست نقش حمایتی به تکمیل درمان کمک می‌کند، بستری شدن‌های مجدد و هزینه‌های درمانی را کاهش می‌دهد، از بروز مشکلات ثانویه روحی و روانی بیماران به دلیل شرایط جدید آن‌ها جلوگیری می‌کند.^۳ با توجه به این که در ارتباط با حمایت از بیمار، مطالعات اندکی انجام شده و آمار دقیقی از میزان ایفای این نقش توسط پرستاران در دسترس نیست، پژوهش حاضر با هدف بررسی وضعیت حمایت از بیمار در پرستاران شاغل در بیمارستان‌های آموزشی مشهد انجام شد.

پژوهش حاضر از نوع مطالعه توصیفی مقطعی است و بر روی ۱۵۴ پرستار شاغل در بخش‌های داخلی، جراحی، ویژه و اورژانس بیمارستان‌های آموزشی مشهد انجام شد. جهت جمع‌آوری داده‌ها از فرم مشخصات دموگرافیک و چک لیست حمایت از بیمار که شامل ۱۷ سؤال و به شیوه لیکرت امتیازدهی شده بود استفاده شد. جهت تعیین روایی این چک لیست، از روش اعتبار محتوی و جهت تعیین پایایی چک لیست از روش توافق بین ارزیابان استفاده گردید و با ضریب $r=0/9$ مورد تأیید قرار گرفت. جهت افزایش دقت و صحت داده‌ها از روش مشاهده غیر مستقیم استفاده شد و برای هر پرستار دو مشاهده گر همزمان چک لیست را تکمیل می‌کردند.

نتایج پژوهش نشان داد که ۷۰/۸ درصد از نمونه‌ها زن، میانگین سنی واحدهای پژوهش ۳۲/۶ سال و میانگین سابقه کار ۸/۵ سال بود. یافته‌ها نشان داد که میزان ایفای نقش حمایتی بر اساس نتایج مشاهده ۳۲/۱ درصد می‌باشد